

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 30.9.2022

KULILK 26.10.2022 § 74
3250/02.02.01/2022

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuositarkastuksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi- syyskuussa 2022 palvelualueittain:

	2022	2021
Kulttuuripalvelut	70,4 %	70,4 %
Liikuntapalvelut	78,2 %	75,2 %
Yhteensä	73,5 %	72,4 %

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta käsittelee talousarviomuutoksen kokouksessaan 31.8.2022 § 63. Kaupunginvaltuusto on lautakunnan käsittelyn jälkeen hyväksynyt lisäksi seuraavat muutokset ja ne on lisätty kehikseen:

- kulttuuripalvelujen vastuualueiden henkilöstömenojen yleiskorotukset 99 000 €
- seutukirjaston toimintatuottojen lisäyksen 7 000 €
- liikuntapalvelujen toimintamenojen lisäyksen, hikoiluagentti 10 000 €

Kulttuuripalveluiden talouden odotetaan toteutuvan muutostalousarvion mukaisesti. Tavoitteena on saavuttaa kaikissa vastuualueissa samat asiakasmäärät kuin vuonna 2019 oli.

Liikuntapalveluiden osalta henkilöstökuluissa on olemassa pieni ylityspaine. Tähän vaikuttaa erityisesti sijaiskulujen nousu. Lisäksi Motonet Areenan tulojen jaksotuksiin on tulossa muutoksia.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Lautakunta päätti 23.2.2022 pääosasta avustuksista ja niitä myönnettiin yhteensä 149 600 €. Lisäksi tammi-helmikuussa avoinna olleessa avustushaussa myönnettiin avustuksia 31 900 €.

Yleinen kulttuurityö on käynnistännyt keväällä avustusohjeiden uusimisen vuodelle 2023. Uudistuksen pohjaksi on haluttu saada laajalti kulttuurin toimijoiden käsityksiä ja niitä kartoitettiin avoimissa infoissa, kyselyssä sekä vapaaehtoiselta toimijatiimiltä. Uudet avustusohjeet tulevat lokakuussa lautakunnan päätettäväksi.

Uusi toimintamalli, kulttuurinen yhteistyö, lähti käyntiin kuluvana vuonna. Toimintatapoina ovat pitäjiin ja keskustan alueen laidoille sijoittuvat erilaiset matalan kynnyksen tapahtumat ja työpajat, kuten esimerkiksi

kulttuuritupsahdukset. Lisäksi alkuvuoden aikana on toteutettu tempauksena useassa paikassa Runopyykki, jonka toteutuksen suunnittelussa korostui terveysturvallisuus ja matala kynnyks.

Hankintatoimi kilpailutti Joen Yön järjestämisen ja tarjouskilpailun perusteella Joensuun Virta Oy valittiin tapahtuman järjestäjäksi. Aikaisempina vuosina kaupunki on toiminut järjestäjänä ja ostanut Joen Yön tuotantopalvelut ulkoa. Nyt tehty kilpailutus oli kokonaisvaltainen ja tapahtuman järjestäminen ulkoistettiin kokonaan. Joen Yö 19.8. onnistui tapahtumana erinomaisesti ja yleisöä oli arviolta noin 26 000.

Kulttuurin virta, koulujen kulttuurikasvatusohjelma sisälsi kevätkaudella Tervetuloa kirjastoon vierailuja ekaluokkalaisten, tokaluokkalaisten muusikkovierailuja, kirjavinkkaukset neljäsluokkalaisten, kuudesluokkalaisten Taidemuseovierailut sekä seiskojen Mediapajat. Lisäksi järjestettiin elokuvanäytökset alakoululaisille ja yläkoululaisille yhteistyössä Dokkinon ja elokuvateatteri Tapion kanssa.

Syyslukukauden ohjelmassa on 5.-luokkalaisten kierrokset Pohjois-Karjalan museolla. Oppilaat tutustuvat arkeologiaa ja nykyaikaa yhdistävään näyttelyyn Urbaario. Vierailut alkoivat syyskuussa ja jatkuvat lokakuulle. Kirjastopolun kirjavinkkaukset siirtyivät 3.-luokkalaisten tältä syksystä alkaen ja 4.-luokkalaisten on uusi sisältö, Motoran kanssa yhteistyössä toteutettavat Katrillien kiemuroissa -tanssityöpajat kouluilla. Enemmistö ekaluokkalaisten osallistui Tervetuloa kirjastoon vierailuun elo-syyskuussa. Myös kaupunginorkesterin muusikkovierailut jatkuivat elokuusta alkaen.

Uusille yläkoululaisille jaettiin elokuussa K789-etukortit, nuorisopalvelut hallinnoi sähköistä nuorisokorttia, johon kulttuuri- ja liikuntaedut yläkoululaisille liitetään. Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkoston vieraana oli Race Horse companyn taiteilijat esityksellä Chevalier (Keppihevossirkus). Joensuun kaksi koululaisesitystä järjestettiin Nepenmäen koululla.

Varhaiskasvatuksen Kulttuurin puron ohjelmassa jatkuivat Musiikkia päivään koulutukset ja musiikkituokiot. Ne rikastuttivat kevätkaudella seitsemän päiväkodin toimintaa. Syksyllä alkava lukuvuosi tarjoaa jälleen neljä musiikkikasvattajien vierailua kymmenelle eri päiväkodille. Kulttuurikasvatusohjelmassa on syyskuun loppuun mennessä järjestetty 154 tapahtumaa, joissa osallistujia 5634.

Kaupunginorkesteri:

Alkuvuoden yleisötilaisuuksien yleisörajoituksista johtuen lipputulot jäävät ennalta arvioitua matalammaksi. Myöskään maksava yleisö ei ole samaan tapaan löytänyt tietään konserttisaleihin koronapandemian jälkeen. Tämä ei ole pelkästään Joensuun kaupunginorkesterin ilmiö, vaan globaalisti todennettavissa. Tulotavoitetta tälle vuodelle muutostalousarviossa kuitenkin nostettiin orkesterille OKM:ltä myönnetystä korona-avustuksesta johtuen.

Vaikka maksava yleisömäärä on ei ole palautunut ennen koronaa olevalle tasolle, olemme olleet saavutettavissa striimien, Yle Areenan (Suven avaus) Yle radio 1:n (Lieksan Vaskiviikot) kautta ja näin ollen melkein jo tuplanneet alkuperäisen suunnitelman mukaisen kokonaiskuulijamäärän tälle vuodelle.

Syyskausi on alkanut uuden taiteellisen johdon –taiteellisten partnereiden- Duo Tiksolan kanssa innolla. Syyskauden alussa on kuultu mm. erilaisin konseptien muodostuneita konsertteja, tehty yleistyötä ja pyritty tavoittamaan yliopiston opiskelijoita pistäytymällä soittamassa Carelia-talon aulassa viikoittain. Puupuhaltajille ja käyrätorviteille suunnattiin kamarimusiikkikonserttiviikon ja –konsertin muodossa myös koulutusviikko maailmankuulun taiteilijan Michael Collinsin kanssa.

Orkesteri omaksi – sarjaa yhteistyössä kirjaston kanssa on myös jatkettu ja Duo Tiksolan on jatkanut ansiokkaasti konservatorioyhteistyötä opettaen muutamia tunteja Joensuussa ollessaan.

Seutukirjasto:

Kirjastojen lainausmäärät ovat lähes tavoitellulla tasolla vuoden 2021 notkahduksen jälkeen. Käyntimäärätkin ovat alkaneet nousta, mihin yhtenä selittävänä tekijänä on kirjastojen tapahtumatuotannon normalisoituminen pandemiaa edeltävälle tasolle. Tapahtumissa panostetaan myös paikan päällä tapahtuvaan toimintaan, millä halutaan sekä tukea kohtaamisen ja yhteisöllisyyden tunteen kehittymistä että palauttaa asiakkaiden mieliin kirjastoissa viihtymistä. Etätapahtumia järjestetään hyvin vähän.

Karsikon kirjaston vanhat tilat suljettiin 1.7. alkaen ja uusissa tiloissa ollaan avaamassa lokakuun aikana. Omatoimijalan käyttöönotto saattaa viivästyä tästä ajankohdasta.

Kirjastot ovat olleet kiinni keskiviikkona 25.5. Vaara-kirjastojen yhteisen, alueellisen kehittämistehtävän järjestämän koulutuspäivän vuoksi ja 7.–8.6. kirjastojärjestelmän versionvaihdon vuoksi. Perjantaina 2.9. kirjastot olivat kiinni kaupungin korona-exit-rahoituksella järjestetyn työhyvinvointipäivän vuoksi. Kirjastot siirtyivät takaisin talviaukioloihin 16.8.

Loppukesällä käynnistettiin kaksi AVI:n rahoittamaan hanketta. Amisagentti-hankkeessa haetaan toimintamalleja ammattikoulujen kanssa tehtävään lukemisen edistämiseen ja Tulevaisuuden lukutaito- hankkeessa mallinnetaan aikuisille soveltuvia tapoja toteuttaa mediakasvatusta.

Museot:

Museot ovat kävijämäärältään lähes saavuttaneet tälle vuodelle asetetut kävijätavoitteet. Valtakunnallista museokorttia on kuluneena kesänä käytetty enemmän kuin korona-aikana tai sitä ennen. Pohjois-Karjalassa valtakunnallisella museokortilla on vierailtu eniten Joensuun taidemuseossa (2383 kertaa) ja toiseksi eniten Pohjois-Karjalan museossa (1190). Tämä näkyy myös museoiden tulotavoitteissa, erityisesti taidemuseon kohdalla.

Syyskuussa avattiin Hilmassa Urbaario – kokoelma kaupunkilöytöjä ja Onnissa Rosoisia pintoja ja eloisia muotoja -näyttelyt. Urbaarioon on tuotettu koululaisille suunnattu Kulttuurin virta -kierros, jossa on vierailut syyskuun aikana 397 koululaista. Vierailut jatkuvat lokakuussa. Riverian kahden eri alan ensimmäisen vuoden opiskelijat tutustuivat syyskuussa Bunkkerimuseoon sekä osallistuivat alueen siistimiseen ja saivat oppia kenttälainoitteiden kunnostamisesta.

Syyskuun loppuun mennessä on annettu 247 arkeologiaan liittyvää, 27 rakennettuun kulttuuriympäristöön ja 54 yhteistä viranomaislausuntoa eli yhteensä 328 lausuntoa. Osallisuutta ja etsivää kulttuuriperintöä – hanke jatkuu ja on saanut myönteistä palautetta. Hanke on huomioitu Suomen Kotiseutuliitossa, ja sen uusimmassa julkaisussa.

Konservatorio:

Konservatorion lukuvuosi saatiin suunnitellusti käyntiin. Opiskelijoita ammatillisessa koulutuksessa ja oppilaita musiikkiopistossa on suunnitellusti. Musiikkileikkikoulun oppilasmäärät ovat vähentyneet viime vuodesta. Tähän reagoitiin jättämällä joitakin ryhmiä käynnistämättä. Avoimen osaston (omakustanteinen osasto) oppilasmäärät ovat jatkaneet nousuaan.

Salien ulkopuolisten vuokraajien määrä on ollut selvästi suurempi kuin vanhoissa tiloissa, mikä on lisännyt vuokratuottoja. Suurin vuokraajaryhmä ovat olleet konserttien järjestäjät, mutta myös kokouksia ja erilaisia juhlia on ollut joukossa.

Wilhelm ja Ester Otsakorven säätiö antoi 34 000 €:n kehittämishankerahoituksen kolmelle ammatillisen koulutuksen projektille tämän lukuvuoden aikana.

Kansalaisopisto:

Kansalaisopiston syyslukukausi on käynnistynyt positiivisissa merkeissä, ja opiskelijoita on ilmoittautunut kursseille lähes koronaa edeltävien vuosien mukaisesti. Alkuvuoden pandemiasta johtuneiden rajoitusten ja yleisen epävarmuuden takia emme näytä aivan pääsevän tulotavoitteeseemme. Toisaalta kurssien perumisen johdosta tällöin ei muodostu myöskään kuluja. Opiston taloudessa tässä vaiheessa syksyä tulot (kurssimaksut) näkyvät tunnusluvuissa etupainotteisesti ja menot (palkat ja matkakustannukset) jälkipainotteisesti. Tällä hetkellä tilanne näyttää kuitenkin tulevaisuuden osalta huomattavasti paremmalta.

Venäjän kielen opiskelijamäärät ovat Ukrainan sodasta johtuen laskeneet rajusti, mikä on toisaalta ymmärrettävää. Olemme korvaavana tarjonneet muita kieliä mm. Ukrainan kielen opetusta, johon olemme saaneetkin jo ryhmän kasaan.

Korona-aikana opetusta toteutettiin etä- ja verkko-opetuksena ja niitä kuitenkin opiskelijat ovat toivoneet edelleenkin ja toiveisiin on vastattu järjestämällä etäopetusta useilla ainealueilla. Opistolle on myös rakennettu oma etäopetusstudio, jossa opettajat toteuttavat etäopetusta ja kuvaavat verkkokursseja.

Liikuntapalvelut

Elo-syyskuussa kesälajit päättävät kauttaan ja ulkoliikuntapaikolle aletaan pikkuhiljaa tekemään syys- ja talvihuoltoa. Jälkimmäinen tarkoittaa mm. kuntoratojen syysniittoa, jonka tekeminen aloitettiin syyskuussa. Uimakausi päättyi 31.8.

Talvikauden vakiovuorot käynnistyvät elokuussa ja samalla mm. sisäpalloilulajit aloittelevat kisakauttaan.

Mehtimäen Keskuskentällä järjestettiin Kalevan kisat 4.–7.8. Kisajärjestelyistä vastasi Joensuun Kataja yhteisyyssä kaupungin kanssa. Lauantaina kisat jouduttiin hetkeksi keskeyttämään rajuilman vuoksi.

Valtakunnallinen, järjestyksessään 32. Koulurauhan julistus pidettiin Joensuu Areenalla 17.8. Tapahtuman työryhmässä oli mukana Utran, Pielisjoen, Niittylahden sekä Joensuun steinerkoulun oppilaita ja opettajia.

Lukuvuoden aloitukseen liittyvä ja Riverian opiskelijoille tarkoitettu Riveria-päivä pidettiin Joensuu Areenalla 23.9.

Edellä mainittujen tapahtumien lisäksi Areenalla pelattiin useita harjoitusotteluita ja talvikauden vakiovuorot käynnistyivät.

Elo-syyskuussa Motonet Areena otettiin kokonaisuudessaan käyttöön, kun myös Itä-Suomen yliopiston toimijat siirsivät toimintojaan ko. tiloihin.

Kansalaisopiston toiminta ja samalla myös liikuntapalvelujen yhteistyöryhmät käynnistyivät syyskuun alkupuolella.

Syyskuun Kulttuuri- ja liikuntalautakunnassa esiteltiin vuoden 2022 aikana jo toteutettuja ja työn alla olevia liikuntapaikkarakentamisen hankkeita ja kunnostuksen kohteita.

Enon terveysaseman vuodeosasto jatkoi ennakkotiedoista poiketen toimintaansa vanhassa osoitteessa. Tämä tarkoitti sitä, että Enon seniorikuntosalin muutto siirtyi ja sali voi toimia toistaiseksi terveysaseman yhteydessä.

Urheiluakatemian valmennukset käynnistyivät 18.8.2022.

Euroopan liikkujan viikko vietettiin 16.–22.9. Kyseisellä viikolla esiteltiin liikuntasuosituksia mm. liikuntapaikoilla, kirjastolla ja keskustan kymppinäytöillä. Lisäksi liikuntapalvelut osallistuivat visaan liikkujan aamiaisen järjestämiseen yhdessä Taitamon kanssa.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 30.9.2022

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.